

דברות קודש

מאת
נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת דאה

נאמא

כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה

או לעילוי נשמת

ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:

א.ש. אשדוד

0527627127

פרשת ראה

(ישעיהו ס כא) וא"כ גם על עצמך יש ענין להסתכל, להסתכל לתוך פנימיותך לראות מה עליך לתקן, ועל ידי זה תוכל לעלות בעבודת ה'.

את זה הפרשה אנו קוראים תמיד בחודש אלול או בסמוך לה, והקריאה מעוררת הזמן, שהרי חודש אלול הוא הזמן של תשובה, ולכן קורים 'ראה אנכי', לומר שבזמן הזה מוטל על האדם לעשות אצלו 'בדק בית' ולהסתכל אל תוך פנימיותו לראות מה שצריך לתקן.

ראה אנכי נתן לפניכם היום וגו' (דברים יא כו).

כ"ק אאזמו"ר זי"ע סיפר שפעם בא יהודי אצל החידושי הרי"ם זי"ע והרבה להסתכל עליו, שאל אותו החידושי הרי"ם למה אתה מסתכל עלי, ענה לו היהודי כתיב 'ראה אנכי', משה רבינו התכוון באמרו 'ראה אנכי' שישתכלו עליו בהיותו צדיק, שעל ידי ההסתכלות בצדיקים יכולים לעלות בעבודת ה'. השיבו החידושי הרי"ם, הרי כתיב 'ועמך כלם צדיקים'

מתוך שוה"ט ליל שב"ק ראה - מברכים אלול תשפ"א

כי כשהאדם נותן פרוטה לעני אזי עושה יחוד, דהפרוטה הוא י', וחמשה אצבעות הנותן, הרי ה', ופשיטות ידו של הנותן הרי ו', ובנתינתו לחמשה אצבעות של עני הרי ה' אחרונה, ועל ידי זה גורם

פתות תפתח את ידך לו (דברים טו ח).

איתא ממרן הבעש"ט זי"ע (בעל שם טוב עה"ת מספר מבשר צדק) פירוש הפסוק (תהלים יז טו) אני בצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ תמונתך. היינו

בזה הפסוק וצדקה תהיה לנו כי נשמור לעשות את כל המצוה הזאת לפני ה' אלוֹקינו כאשר צונו, שמצות צדקה תהיה לנו, שבאופן הפשוט מצות הצדקה היא אינה שלנו שהרי כתיב מי הקדימני ואשלם (איוב מא ג), דהלא מי נותן הממון לאדם שיכל לקיים מצות צדקה הקב"ה, אלא שאם מקיימים המצוה באופן של כי נשמר לעשות, דהיינו בבחינת (בראשית לו יא) ואביו שמר את הדבר, וכמו שמפרש רש"י (שם) שמר את הדבר - היה ממתין ומצפה מתי יבא, שאם האדם ממתין ומצפה מתי יזדמן לי לקיים מצות צדקה, אז נחשב מצות הצדקה שלנו.

יעזור השי"ת שנזכה לקיים מצות צדקה באופן הנעלה ביותר, ושנזכה לכתובה וחתימה טובה ובקרוב נזכה לנחמת ציון ובנין ירושלים בביאת גוא"צ בב"א.

המשכת הרחמים, כי כסדרן הוא רחמים גמורים, וכל זה הוא כשהנותן מתחיל בנתינת הצדקה טרם הפשטת יד העני, אז השם הוא כסדרן וממשיך רחמים לעולם, ולא כן כשהעני מתחיל בפשיטות ידו לבקש אז אין השם כסדרן, וזהו אני בצדק אחזה פניך, כשאני הוא המתחיל בענין הצדקה, אז אחזה פניך, שאני גורם יחוד בד' אתוון כסדרן והוא פניך, רחמים, אבל כשאשבעה בהקיץ, ר"ל כשהעני מקיץ אותי בפשיטות ידו לתבוע הצדקה, אז תמונתך, שאין זה רק התמונה של ד' אתוון, לא בפנים. וזהו ביאור הפסוק, פתות תפתח את ירך לו, היינו שאתה תהי' הפותח, ויהי' השם כסדרן.

צירוף של חודש אלול הוא ההו"י, והוא יוצא מסופי תיבות (שם ו כה) וצדק'ה תהי'ה לנו כ"י. ויש לומר לפי דברי הבעל שם טוב זי"ע ביאור

מתוך קידושא רבא בצפרא דשבתא שב"ק ראה - מברכים אלול תשפ"א

ליה אימא לי פסוקיך, אמר לי עשר תעשר, אמר לי ומאי עשר תעשר, אמר לי עשר בשביל שתתעשר, אמר ליה מנא לך, אמר לי זיל נסי,

עשר תעשר את כל תבואת זרעך היצא השדה שנה שנה (שם יד כב). איתא בגמרא (תענית ט.) אשכחיה רבי יוחנן לינוקא דריש לקיש, אמר

היה צריך לקבלו בשמחה ולהודות לו על החסד עליון שהשפיעו עליו מלמעלה, ולא לאמר די.

אח"כ עלה בליבי שיש בענין זה כוונה יותר עמוקה, ובהקדם דברי הערוגת הבשם (יתרו ד"ה ויענו כל העם) שמבער הענין שרואים בכתובים דהקב"ה נקרא דודי, על פי דברי הגמרא (מנחות כט:): כדבעא מיניה רבי יהודה נשיאה מר' אמי מאי דכתיב (ישעיהו כו, ד) בטחו בה' עדי עד כי ביה-ה' צור עולמים, אמר לי' כל התולה בטחונו בהקב"ה הרי לו מחסה בעולם הזה ולעולם הבא, אמר לי' אנא הכי קא קשיא לי, מאי שנא דכתיב ביה-ה' ולא כתיב י-ה, כדדרש ר' יהודה בר ר' אילעאי אלו שני עולמות שברא הקב"ה אחד בה"י ואחד ביו"ד, ואיני יודע אם העולם הבא ביו"ד והעולם הזה בה"י, אם העולם הזה ביו"ד והעולם הבא בה"י, כשהוא אומר (בראשית ב, ד) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, אל תקרי בהבראם, אלא בה"י בראם, [הוי אומר העולם הזה בה"י והעולם הבא ביו"ד] ומפני מה נברא העולם הזה בה"י, מפני שדומה לאכסדרה שכל הרוצה לצאת יצא, ומאי טעמא תליא כרעיה, דאי הדר בתשובה מעיילי לי', וליעייל בהר,

אמר ליה ומי שרי לנסוייה להקב"ה, והכתיב (דברים ו, טז) לא תנסו את ה', אמר לי' הכי אמר רבי הושעיא חוץ מזו, שנאמר (מלאכי ג, י) הביאו את כל המעשר אל בית האוצר ויהי טרף בביתי ובחנוני נא בזאת אמר ה' צבאות אם לא אפתח לכם את ארובות השמים והריקותי לכם ברכה עד בלי די, מאי עד בלי די, אמר רמי בר חמא אמר רב עד שיבלו שפתותיכם מלומר די.

והקשה מרן הבעש"ט זי"ע (ספר בעל שם טוב עה"ת מספר רשפי אש), דהרי תיבת די אינו ממוצא השפתים ואיך יבלו השפתים מאמירת די, ותירץ דבאמת לכך יבלו השפתים מחמת אמירת די תמיד, ולא ישתמשו במוצא השפתים כלל.

נשאלתי ע"י אחד מחשובי מתפללי בית מדרשינו הר"ר יוסף סינגר הי"ו בכוונת הענין של והריקותי לכם ברכה עד בלי די שמבואר בגמרא שהכונה עד שיבלו שפתותיכם מלומר די. דלמה מגיע לו עונש שיבלו שפתותיו הלא הוא הטיב לעשות בנתינת מעשר, ובהשקפה ראשונה עניתי לו שהעונש מגיע לו על מה שאמר די, שאם הקב"ה משפיע עליו ברכות

מורה על תשובה בב' אופנים, תשובה מיראה בצורת ד' וי"ד, ותשובה מאהבה בצורת ד' וי"ו, ושתצרך תיבת ד' ודו', נעשה מהם צירוף 'דודי'.

ועל פי דברים אלו יש לומר דזה הכוונה במה שאמרו חז"ל עד שיבלו שפתותיכם מלומר די, שמאחרי שהאדם זכה להשפעות וחסדים מלמעלה, היה צריך להגיע על ידי זה לתשובה מאהבה, דהיינו לבחינה של דו', ואם אחרי כל השפע הזה הוא אינו אומר רק ד', דהיינו שלא הגיע רק לדרגה של תשובה מיראה, לכן נענש שיבלו שפתותיו.

והוא בבחינה מה שכתבו בספרים הק' על מה שאנו אומרים בזמירות ליל שבת משוך חסדך ליודעיך קל קנא ונוקם, דלכאורה אם מבקשים מהקב"ה שימשיך חסד לאוהביו, למה משתמשים בהשם קל קנא ונוקם, שהוא ענין של גבורה. אלא יש דרך שהקב"ה רוצה לנקום מאדם על ידי שהוא משפיע עליו רב טוב וחסד, ועל ידי כן מרגיש האדם ברע, שלפי הנהגתו לא היה מגיע לו חסדים אלו, וזה מביא האדם לחזור בתשובה. אמנם כששב האדם ההוא חייב להיות התשובה בדרגה גבוהה,

לא מסתייעא מילתא, כדריש לקיש דאמר ריש לקיש מאי דכתיב (משלי ג לד) אם ללצים הוא יליץ ולענוים יתן חן בא לטהר מסייעין אותו בא לטמא פותחין לו.

וענינו פשוט דמי שיצא ח"ו חוץ לשיטה ע"י דרכים ומעללים עקלקלים, אם רצונו לחזור ולשוב צריך שיבור לו ולחדש לו דרך אחר בכל עסקיו, שלא כדרך שהתנהג עד כה, שבאותו דרך שהלך עד כה, יש לחוש שיחזור לסורו, ולכן צריך לעייל בהך.

והנה מבואר בספרי יראה, דה' יש לה ב' צורות, דהיינו ד' יו"ד - ה', וכמו כן ד' וי"ו - ה', (עיין בסידור של ר' יעקב קאפל ז"ל בהגדה של פסח בפסיקא דהא לחמא עניא). ויש לומר על דרך הנ"ל דבא לרמז על ב' תשובות, תשובה מיראה מרומז בדל"ת יו"ד, שהוא תיבת ד"י, שאמר לעולמו די (ראה חגיגה יב.), דזה מורה על הצמצום, וממנו נמשך מדת יראה. ובתיבת ד"ו מרומז תשובה מאהבה, על דרך שאמרו חז"ל (כתובות עה.) טב למיתב טן דו', דו - היינו תרתי, דאי אפשר לאהוב כי אם כשמתעורר גם בשכנגדו מדת אהבה, דהוא כמים הפנים לפנים (משלי כז יט). היינו דה'

דברות

פרשת ראה

קודש

ה

תשובה מאהבה, כפי מדת טובו עמו
באופן נעלה.
ואפשר להעמיס כוונה זו, במה
שכתבו בספרים הק' (מובא לראשונה
בפירוש הרוקח על הפסוק במקורו בשיר
השירים) ש'אני לדודי ודודי לי' (שיה"ש
ו ג) הוא ראשי תיבות אלול,
שעבודותינו בחודש אלול הוא לחזור
בתשובה משתי הבחינות, תשובה
מאהבה ותשובה מיראה שמרומזים
במלת 'דודי' כדאמרן.

מתוך רעווא דרעוין שב"ק ראה - מברכים אלול תשפ"א

שב"ק פר' עקב - מברכים חודש אלול

קידושא דבא בצפרא דשנתא

יבוש ולא יכלם בעל הבית הזה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא ויצליח בכל נכסיו ויהיו נכסיו מוצלחים וקרובים לעיר ולא ישלוט שטן במעשה ידיו ואל יזדקק לפניו שום דבר הטא והרהור עון מעתה ועד עולם'.

ובערוך השלחן (שם ג) כתב, ופשוט הוא דעכשיו שכל אחד מברך ברכת המזון, מחוייב כל אורח לברך ברכה זו אף שלא כיבדו בעל הבית בברכת הזימון. ועל מה שנוהגים לומר נוסח מקוצר 'הרחמן הוא יברך את בעל הבית הזה', כבר עמד בזה במשנה ברורה (שם ה) שמביא מספר לחם חמודות שתמה למה אנו משנים נוסח הברכה דבעל הבית ממה שנאמר בש"ס.

בגמרא ברכות (מו.) איתא נוסח הברכה בשינוי קצת, 'יהי רצון שלא יבוש בעל הבית בעולם הזה ולא יכלם לעולם הבא', ורבי מוסיף בה דברים, 'ויצלה מאד בכל

ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלוקיך על הארץ הטובה אשר נתן לך (דברים ח ט).

איתא בגמרא (ברכות כא.) מנין לברכת המזון לאחריה מן התורה שנאמר ואכלת ושבעת וברכת. ואמר **ב"ק** **אאזמו"ר** זי"ע, דהנה איתא **בגמרא** (קידושין נו.) תניא שמעון העמסוני ואמרי לה נחמיה העמסוני היה דורש כל אתין שבתורה. ומה יש לנו לרבות מה'את' שכתוב כאן בקרא דואכלת ושבעת וברכת את ה' אלוקיך. והביא מתוס' שאנץ (סוטה לג.) שכתב, דמפסוק זה יש מקור שצריך לברך את בעל הבית, דכתיב 'ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלוקיך', 'את' ריבויא הוא, לרבות את בעל הבית.

ואיתא בשלחן ערוך (או"ח רא א) שמכבדים האורח לברך ברכת המזון, כדי שיברך לבעל הבית, ומה ברכה מברכו, 'יהי רצון שלא

אחד ואחד על כל טובה שעושים אתו, אזי ילמוד מזה על גודל החיוב להודות להשי"ת על כל החסד שגומל אתנו.

ענין זה אנו גם רואים אצל אברהם אבינו שנאמר (בראשית כא לג) ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם ה' א-ל עולם. ומפרש רש"י על ידי אותו אשל, נקרא שמו של הקב"ה אל-וה לכל העולם, לאחר שאוכלים ושותים, אמר להם ברכו למי שאכלתם משלו, סבורים אתם שמשלי אכלתם, משל מי שאמר והיה העולם אכלתם.

ודאי יתייבן להכא בענין הודיה והכרת הטוב ראיתי לעורר על החשיבות הגדולה לחנך את הילדים מגיל צעיר בענין זה, להיות מורגלים להכיר טובה לכל אחד ואחד שגומל אתם טוב, וענין זה סגולה הוא לילדים לכשיגדלו ויקימו בתים בישראל שיהיה להם שלום בית, שכשילד רגיל מגיל צעיר להודות אז כשיזכה להקים בית משלו ידע איך להכיר טוב ולהודות לאשתו על כל מה שהיא עושה עבורו.

דברים אלו נאים הם לתקופת השנה שאנו נמצאים בה, כשאנחנו

נכסיו ויהיו נכסיו ונכסיו מוצלחים וקרובים לעיר ואל ישלוט שטן לא במעשי ידיו ולא במעשי ידינו ואל יודקר לא לפניו ולא לפנינו שום דבר הרהור הטא ועבירה ועון מעתה ועד עולם'. לפי נוסחא זו דאיתא בגמרא, אזי האורח שמברך לבעל הבית בנוסח הארוך, מרוויח בזה גם ברכה לעצמו, בזה שכולל עצמו בברכת בעל הבית.

והן ראיתי לאחרונה מעוררים, שגם ילדים המגיעים להתאכסן אצל הוריהם ואוכלים שמה יביעו הכרת הטוב כאמרם הנוסח של ברכת בעל הבית.

ויש לומר שענין זה שמברכים לבעל הבית ומכירים בטובה אשר גמל איתנו, מביא האדם להכרה בצורך להודות להשי"ת על כל החסדים וטובות שגומל אתנו. שכן ידוע מה שמתאמרא משמיה דעלמא, על הנוסח שאנו אומרים בתפילת שחרית של שבת קודש ב'ובמקהלות', שכן חובת כל היצורים לפניך ה' אלוקינו וכו', להודות ולהלל לשבח וכו', ש'כן ח'ובת כ'ל ה'יצורים' ראשי תיבות שכחה, שהענין שצריכים להודות ולהכיר טובה הוא מהענינים שתמיד נשכחים. כשהאדם מרגיל עצמו להודות לכל

אוהזים לקראת סוף השנה, ואנו מכינים עצמינו לקראת הימים הנוראים הממשמשים ובאים עלינו לטובה, הרבה מאיתנו כבר מכינים רשימה של כל הדברים שאנו צריכים לבקש ולהתחנן עליהם בימים אלו. אמנם צריכים לדעת שבאותו מחתא עלינו להודות להשי"ת על כל החסד שעשה איתנו בשנה שעבר עלינו. ואע"פ שעברנו בשנה שעברה הרבה צרות, אך בכל זאת כשנתבונן במה שעבר עלינו, נראה שרבים הם הדברים שעלינו להודות להשי"ת. ובכלל, אלו שנוהגים להודות ולהביע הערכה ממה שמקבלים מהזולת, כשהם צריכים בקשה מהשני, ישישו אותם אנשים להטיב עמו, בודעם שיקבלו הערכה על טובה הלזו. כן הדברים אצל השי"ת, כשאנו מודים ומשבחים על החסד

שעושה איתנו, גם בקשתינו יתקבלו לרצון.

ושמעתי מהגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א שאמר, שכשיש לאדם בקשה לבקש מהשי"ת, צריך גם להודות להשי"ת על כל החסד שעושה איתו. והיחס הנכון בענין זה, הוא סך של שישים אחוז הודאה וארבעים אחוז בקשה, והראיה כמה שאנו אומרים בהלל, שש פעמים 'הודו לה' כי טוב', לעומת ארבע פעמים שאנו מבקשים 'אנא ה' הושיעה נא', 'אנא ה' הצליחה נא'.

יעזור השי"ת שבוכות שאנו מתחזקים במידת 'הכרת הטוב', נוכח שיתקבלו בקשותינו לרחמים ולרצון, ושנוכה לכתובה וחתומה טובה, ולנחמת ציון ובנין ירושלים בביאת גוא"צ בב"א.

רעזא דרעזין

זכור אל תשכח את אשר הקצפת את ה' אלוךך במדבר למן היום אשר יצאת מארץ מצרים עד בואכם עד המקום הזה ממרים הייתם עם ה'. ובחורב הקצפתם את ה' ויתאנף ה' נכם להשמיד אתכם.

בעלותי הרהר לקחת לוחות האבנים לוחות הכרית אשר כרת ה' עמכם ואשב בהר ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכלתי ומים לא שתיתי. ויתן ה' אלי את שני לוחות האבנים כתובים באצבע אלוקים

בהר כימים הראשנים ארבעים יום
וארבעים לילה וישמע ה' אלי גם
בפעם ההוא וגו' (שם י א,י).

ומפרש רש"י (שם ט יח) ואתנפל לפני
ה' כראשונה ארבעים יום -
שנאמר ועתה אעלה אל ה' אולי
אכפרה (שמות לב ל), באותה עלייה
נתעכבתי ארבעים יום, נמצאו כלים
בכ"ט באב, שהוא עלה בשמונה עשר
בתמוז, בו כיום נתרצה הקדוש ברוך
הוא לישראל ואמר לו למשה פסל
לך שני לוחות (שם לד א), עשה עוד
מ' יום, נמצאו כלים ביום הכפורים,
בו כיום נתרצה הקב"ה לישראל
בשמחה ואמר לו למשה סלחתי כדברך
(במדבר יד כ), לכך הוקבע למחילה
ולסליחה, ומנין שנתרצה ברצון שלם,
שנאמר בארבעים של לוחות אחרונות
ואנכי עמדתי בהר כימים הראשונים
(דברים י ט), מה הראשונים ברצון אף
אחרונים ברצון, אמור מעתה, אמצעיים
היו בכעס.

מה טוב ומה נאה שאנו קורים פסוקים
אלו בשבת קודש זו בו אנו
מברכים חודש אלול, שהעיקר של
העבודה כימים אלו המתחילים מחודש
אלול עד לאחרי יום הקדוש, מבוסס
בפרשה זו ובפסוקים אלו.

ועליהם ככל הדברים אשר דבר ה'
עמכם בהר מתוך האש ביום הקהל.
ויהי מקץ ארבעים יום וארבעים לילה
נתן ה' אלי את שני לוחות האבנים
לוחות הברית. ויאמר ה' אלי קום
רד מהר מזה כי שחת עמך אשר
הוצאת ממצרים סרו מהר מן הדרך
אשר צויתם עשו להם מסכה. ויאמר
ה' אלי לאמר ראיתי את העם הזה
והנה עם קשה ערף הוא. הרף ממני
ואשמידם ואמחה את שמם מתחת
השמים ואעשה אותך לגוי עצום ורב
ממנו. ואפן וארד מן ההר וההר
בוער באש ושני לוחות הברית על
שתי ידי. וארא והנה חטאתם לה'
אלוקיכם עשיתם לכם עגל מסכה
סרתם מהר מן הדרך אשר צוה ה'
אתכם. ואתפוש בשני הלוחות
ואשליכם מעל שתי ידי ואשברם
לענייכם. ואתנפל לפני ה' כראשונה
ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא
אכלתי ומים לא שתיתי על כל
חטאתכם אשר חטאתם לעשות הרע
בעיני ה' להכעיסו. כי יגרתי מפני
האף והחמה אשר קצף ה' עליכם
להשמיד אתכם וישמע ה' אלי גם
בפעם ההוא (דברים ט ז-ט). בעת ההוא
אמר ה' אלי פסל לך שני לוחות
אבנים כראשנים וגו'. ואנכי עמדתי

בוער ההר מאש שעליו ירד הקב"ה במעמד הר סיני, ובעוד שהאש בוער עליו כבר עשו את חטא העגל.

דבר דומה לזו אמרנו בקינות בתשעה באב (קינה יט), 'לך ה' הצדקה בטעם שהטעמתנו כצפיהית בדבש, ולנו בושת הפנים ביום הקרבנו לפניו סולת שמן ודבש' שביאורו כפי מה שמבאר רש"י על הפסוק (יחזקאל טו יט) ולחמו אשר נתתי לך סולת ושמן ודבש האכלתיך ונתתיהו לפניהם לריח ניחוח וגו', יום שעשו את העגל ירד להם המן ונתנו ממנו לפני העגל. כשיהודי מתחיל להתבונן על חומר חטא העגל חושב לעצמו שזה כמעט בלתי אפשרי לתקן עבירה גדולה זו.

אולם שומה עלינו לדעת שמחשבות אלו הם הם עצת היצר להכניס האדם לייאוש ולדכדוך, כדי שלא יתחיל כלל עם עבודת התשובה, כי האדם חושב שהלא העבירה של חטא העגל גדולה כל כך שאין ביכולתו לתקן עבירה חמורה זו, והרהורים נבערים אלו מכניס היצר הרע בלב האדם.

אמנם התורה הקדושה אומרת לנו מה צריך להיות העבודה בימים אלו, כדכתיב 'ועתה ישראל מה

ב"ק אאמו"ר זי"ע היה רגיל להזכיר מה ששמע מרבותיו על הענין של שבת מברכים חודש אלול, שזה כמו הצפירה שמשמיעה הרכבת שהתחנה האחרונה קרבה לבוא ויש לנוסעים להכין עצמם לקראתה, כן הדבר כשנכנסים לחודש אלול, כששומעים הכרזה זו שמברכים כבר את חודש אלול יודע כל יהודי שצריך הוא להתכונן לקראת החודש האחרון זה חודש אלול שבה מסתיימת השנה.

כשיהודי יודע שהעבודה של ימי האלול מבוסס על פסוקים אלו, עולה בלבו שהעבודה של חודש זה הוא לתקן את חטא העגל, שהלא עבירה זו שייך לכל הדורות כמו שנאמר (שמות לב לד) וביום פקדי ופקדתי עליהם חמאתם, ומפרש רש"י (שם) שתמיד כשאפקוד עליהם עונותיהם, ופקדתי עליהם מעט מן העון הזה עם שאר העונות, ואין פורענות באה על ישראל שאין בה קצת מפרעון עון העגל, ומתחיל היהודי לחשוב איך אפשר לתקן עבירה זו, ובפרט לפי מה שמבאר הספורנו על הפסוק (שם ט טו) ואפן וארד מן ההר וההר בוער באש ושני לוחות הברית על שתי ידי, 'וההר בוער באש' - ובכך חמאתם בעוד שהמלך במסבנו, שעדיין היה

שולחה אמכם, גם אומרו ונגרן מפריד אלוף, ועל ידי מעשה העגל שהוא כנגד כל התורה כולה יסובכו הפרדת השכינה בשורשי בחינת כל נשמות ישראל, לזה צוה ה' שיתנו מחצית השקל שהוא סימן למה שהפרידו הם במעשיהם לשוב ליחדם יחד, ע"כ.

על פי דברים אלו יש לומר, כי הטא העגל וכן כל עבירה עושה מסך המבדיל בינינו לבין אבינו שבשמים, ועבודתינו לתקנה על ידי שנרבה פעולות להתקרב להשי"ת. כשיהודי יושב ולומד דף גמרא נעשה קירוב בינו לבין אביו שבשמים, וזה הוא עבודתינו בימים אלו להרבות פעלים, מצוות ומעש"ט שגורמים ליחוד עם הקב"ה, במקום הפירוד שגרמנו על ידי עונותינו הרבים.

וזה מה שנאמר (דברים י טו) ומלתם את ערלת לבבכם. שערלת הלב הוא כל דבר שמפריד בינו לבין אבינו שבשמים, ולכ יודע מרות נפשו כל אחד יודע מה הם הדברים שהוא עצמו עושה שגורמים לפירוד בינו לבין אביו לשמים, ואת זה צריכים לתקן, לעשות יחוד כדאמרן.

ובענין התשובה השלמה והאמיתית כתב בספר נתיבות שלום

ה' אלוקיך שואל מעמך כי אם ליראה את ה' אלוקיך וגו' (דברים י יב), ומפרש רש"י, אע"פ שעשיתם כל זאת, עודנו רחמיו ורחבתו עליכם, ומכל מה שחטאתם לפניו אינו שואל מכם כי אם ליראה וגו'. עבודתינו בימים אלו להיות יראי ה', וכשאנו פותחים פתח כחודו של מחט, ה' יהיה לנו בעזרתנו שנוכל לחזור בתשובה שלימה.

באור החיים הק' על הפסוק ועתה ישראל מה ה' אלוקיך שואל מעמך כי אם ליראה וגו' מביא ביאור על דרך הנסתר, שכוננת הכתוב לנסתרות ה' על פי דברי אמת, כי באמצעות מעשה התחתונים יתיחדו ענפי הקדושה, וכן להיפך בסוד (משלי טו כח) 'ונרגן מפריד אלוף', אלופו של עולם.

אמנם אין לנו עסק בנסתרות, אך נראה לומר ביאור דבריו על פי מה שנאמר בזהר הק' (ח"ג טו: וי) לאינן חיביא דעבדין פרודא דלעילא, זכאין אינן צדיקיא דאינן מקיימין קיומא דלעילא. ואיתא עוד באור החיים הק' (שמות ל יג) וזל"ק: וכבר כתבנו בכמה מקומות כי שכינתו יתברך שהיא בחינת כסא כבודו יתברך על ידי מעשה בני ישראל יסובכו הפרדה, והוא אומרו (ישעי' נ א) ובפשעיכם

בבעל תשובה לא מספיק שמקבל על עצמו עול המצוות, אלא צריך שיהיו בו כל הדברים שיש בגירות כדי להיות מעתה יהודי נאמן. ומבאר שם שענין המילה, הוא מה שנאמר בפרשתן ומלתם את ערלת לבבכם. וכבר אמרנו שענינו להסיר מאיתנו כל הדברים העושים פירוד בינינו לבין אבינו שבשמים.

יעזור השי"ת שנוכה להתקרב להשי"ת להיות יראי ה', ושנוכה לתשובה שלימה ולכתיבה וחתימה טובה, נחמת ציון ובנין ירושלים, בביאת גוא"צ בב"א.

(תשובה ט ג) שתשובה היא בחינת גירות גמורה המהפכת כל מציאות האדם. מגוי גמור שכל מהותו ומציאותו תחת שלטון הקליפות והסמ"א נהפך הגר להיות כיהודי הנולד בקדושה ובטהרה. כמו כן ענין התשובה פירושו שינוי יסודי בכל מהותו, וכמו שכתב הרמב"ם (הל' תשובה כד) שהבעל תשובה משנה שמו, כלומר אחר הוא ואינו זה שחמא, וכמו שכתב המהרי"ל (מוכא בדרכי משה או"ח תרו ג) במעם טבילות ערב יום כיפור, כי הבעל תשובה צריך טבילה כמו גירות. וכשם שגירות צריך טבילה מילה וקבלת המצוות, כמו כן

שמחת התנאים לבת ידידינו הרה"ח ר' מאיר ברנשטיין הי"ו יום ראשון פרשת ראה כ"ד אלול תשפ"ב

והלוא יש לו עזר כנגדו, ושוב אינו יכול לחשוב רק על עצמו, ולכן סיים 'נותן לפניכם היום' לרמוז על ענין היוווג.

ובאמת יש בזה רמז לכל אדם שצריך לחשוב על השני ולא לחיות הוא לעצמו, וכמו שתינוק נולד וידינו סגורות וקפוצות ונפטר כשידינו פתוחות, לרמוז איך שבקטנותו הוא חי את חייו לעצמו, ובנישואיו הוא לומד

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה (דברים יא כו).

ויש לדייק דהוה ליה לומר בלשון רבים 'ראו' אנכי וגו', וכמו שסיים בלשון רבים 'לפניכם'.

ויש לרמוז על חתן שעד היום היה פלג גופא רק הוא לעצמו, ולכן פתח בלשון יחיד 'ראה', אבל מהיום

יעלה יפה, ושיזכו החתן והכלה לילך
תחת החופה בשעה טובה ומוצלחת,
ושיראו המחותנים הרבה נחת מזיווג
זה, ושנוכה לכתיבה וחתימה טובה,
ולשנה טובה ומבורכת, ושנוכה לביאת
גוא"צ בב"א.

איך שיש עוד אנשים בסביבתו וצריך
לחשוב עליהם.

ויעזור השי"ת שיוכה החתן לבנות
בית נאמן בישראל, שיהא בנין
עדי עד וקשר של קיימא, ושהזיווג

